

23. gada-gahjums.

Maksa ar pēsuhītischa
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lāp.
" pušgadu 85 "

Maksa bes pēsuhītischa-
nas Rīgā:
par gadu 1 rub. — lāp.
" pušgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teek isdohts festi-
deenām no p. 10 fahloht.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weestis isnahk ween reis pa nedeku.

No. 16.

Sestdeena 22. April.

1878.

Mahdītājs.

Jaunakāhs finas. Telegraſa finas. No Rīgas: konzerte. No Lījuma: savads putns. No Salaspils: uguns-greħls. No Drusēm: paglabaschana. No Gatařas: apgabala: tureens buhšana. No Dohbeles: pagohdinachana. No Rehvāles: zeetumneeks noschauts. No Peterburgas: pa-augstinaħanas.

Ahrsemes finas. No Berlines, no Romas, no Wibnes, no Līstowas, no Bulgarijas, no Konstantinopeles, no Turzijas, no Indijas.

Breeħschlums par aprinka fa-eimahm fha gada Widsemes facimā. Meera pulkes kara lailā audzinatas no Leandera u. t. pr.

Peelikumā: Peirijs spohli. Laimes feħellis. Graudi un seebi.

Jaunakāhs finas.

No Rīgas. Leeldeenas swieħkus pawadiju fchi paflatisim, ko wiñi mums fneegħi, ihpaschi mums Ridsineekem. Bau-dijumi bija dasħabi: teateri, konzertes, basnizas un dahrōs u. t. pr. Sche mums ihpaschi jaapeemin gariga konzerte Jahnū basnizā ohtrā leeldeena, kas fħoreis dauds pilnigala bija nekkā pprekċi kahdahm nedelahm, par kuru sawā laikā finjam. Bes teem pirmas konzertes dseedaschanas un muiskas fpehleem bija dasħi teizami jauni fpehli pedabuti, kas fħo konzerti zaur sawu laipnigu peepalihdsibu padarija tik' jauku un kohfchu. Ħo starpā ihpaschi jauki dseedaja Wahzu dseedaschanas beedribas Liederkranz loħżelli, ari muħsu Latweeħschu kohri fmuki dseedaja, ta' ka janoschehlo, ka to klausitaju nebija wiċċai dauds fanakluschi us fħo tik' plafchi un jauki iſriħkotu konzerti, turklaħt wehl kaf apdohmajam, ka fchi konzerte bija pprekċi laba mehrka iſriħkota. Wiżeem, kas pee fchi teizama darba palihdsejuschi, peenakħas fir-fniġa pateiziba, tikkab iſriħkotajeem kā ari dseedatajeem un muiskas fpehletajeem; bet ihpascha pateiziba starv ziteem kungeem ja-issala Jahnū basnizas pprekċħneekam B. Feldt surgam, kas neveen zaur fawwem fenakeem puhlineem dauds ko pprekċi Jahnū basnizas iſgħiħoħs paxrahda jis, bet ari fħoreis par tam bija għad-dajis, augħiex minnethas fpeħkus pee palihdseħħanas peedabuħt, zaur ko konzerte tik' branga un jauka iſdewahs.

— Widsemes muischnezziba luħda Widsemes gubernatora fungu, lai nosuhtoħt winas wifū padewigako laimes-wehleħ-ħanu muħsu aqgħiġam kungam un Kaisaram. Muħsu aqgħiġi Semestehws pawehlejjs issfaziet pateizibu Widsemes muischnezzibai par winas wifū padewigako laimes wehleħ-ħanu.

— Tai 20ta Aprili nomira nejau fchi 3 fħas armijas kor-puża komendants, general-adjutants Heinrich v.-Dehn. Winsch pehrn tai 7ta Aprili atnahha fħurp us Rigu un tika no wiżeem goħdaħts un misleħts, kam ar wiñu bija fatiċ-ħanahs.

Maksa
par flidinash u:
par weenas flejjas īmali
raħstu (Petit)- rindu, jeb
to weċċi, to taħda rindu
cenem, maksa 10 lāp.

Nedakjja un ekspedizijsa
Rīga,
Ernst Plates bil-hu- un
grahmatu - drukatavā ppe
Beħċera basnizas.

— Kā Kreewu awise „Pycc. Il.“ finu, tad general-adjutants Loris Metikows fawu kara-nopelu deħl eż-żejt graju fahrtà (pa-augstinaħts par graju).

Meers woj karf? Neween kafra awishu lafitajis, bet pat politikas wiħri jauta: „woj karf? waj meers gaidams?“ un tatsħu neveenam naw eespeħjams, fħim briħscham flaidru atbildi us to doħt. Veidsamahs awishu finas kohpā faneħmoħt ari ne ppe kahda gala-fpreeduma newar nahkt, jo zita issfaka wairak meera-żeribas, zita aktal norahba, ka karf gaidams. Wehl janogaida. Kara-padebeschi fahk tumfchi fazel-lee, kafra briħdi war karf iszeltees, bet ari tumfħee kara-padebeschi war tikt isseleddi an meers u stireħi. Vor leelu ħawalli ir ta buhšana, ka Kreewijas walts kanzleris firsts Gortschakows un Wahzijas walts kanzleris firsts Bismarks abi vali fuċċi slim, jaur ko faspreschanahs un farunaħħahs politikas leetās leħnaki eet us pprekċhu.

No Berlines. Kreewijas Kaisara d'simħanahs deenai par goħdu tika Berline natureta goħda. Bruxelles kienina pili.

— Pahr Bismarka slimibu teek finohi, ka ta ne-efoħt wahriga un ka Bismarks peħz pahri nedelahm buhšoħt pil-negi wefels.

— Ja Anglija sawus kara-kugus us Baltijas juhru fuhtu, tad gan Wahzija taħħbi fuhtisħanai pretox-chotees. Starv Wahziju un Angliju naw nekahda ihpascha draudisiba.

Telegraſa finas.

No Konstantinopeles tai 19. Aprili. Anglu kara-kugi atistahja ġemidu. Wini naturex-ħoħt minnirex-ħanu ppe Lüslas un peħz diwi deenām greesix-ħoħtees atpokat. Kara-dohmas waħrojokees. — Anglijas konsulis Trapesunti faneħha no Batumas eedfi-ħwotajeem fuħtitohs, kas io nodohmu issa-jiżi fchi, preti nostħaħħes, kaf Kreewi Batumā ees-ħoħt eekċha, un luħgħi fchi Anglijas apfargħ-ħanu. (Peħz meera nolihġu Kreeweem teek nodoħta Butuma, tap-ħaż-żon ħażżeek pretox-ħanahs buħtu nemeera żel-ħanha. Red.).

No Parishes. Tai 19. Aprili (1ma Mai) tika pa-zaules leetu iſstahde Parishes aktakha. — No Kreewijas fuhtitahs leetās us iſstahdi tika ar labpatiħ-ħanu u sħemħas. Winahm ari tika augħiġi laime u ssafulta. Weħsu dauds wairak fanakluschi nekkā pirmai iſstahdei faktortees, kas bija 1867-ta gadā.

Geschäfes finas.

Konzerte. Turam par fawu peenahkumu, zeen, publiku us manigu dariht us konzerti, kas buhs fcho fwehtdeenu pulksten 8 Rīgas Latv. beedribas namā. Schihs konzertes eenehmums nahs par labu Rīgas Latv. beedribas dseedataju wadonam Ahrgal fungam. Katrs, kas no dseedafchanas ko faproht, gan sinahs, kahdi gruhtumi ir dseedataju wadonam, dseedafchanu mahzohi un zit naw dauds leelas isdohschanas par nohthem u. t. pr., tadeht nowehlam no fawas puses jo dshwu peedalishchanohs pee schihs konzertes. Par bagatu programu ir Ahrgal fungus ruhpigi gahdajis. Wifas kahdas finas ir fchi numura fludinajumds lafamas.

— Dahmu beedribas direkzija dara finamu, ka fwehtdeenā 23. jā Aprili augščejā leelas gildes sahlē buhs dahmu beedribas islohseschana.

Islohseschanai dahwinatas leetas tiks isskahditas zeenijamai publikai festdeenā, 22. trā Aprili.

Schini deenā, festdeenā no pulksten 1 lihds pulksten 4 muška fpehlehs, par ko skatitajeem nekas naw jamakfa.

No Līsumas. Schihs esam atraduſhi fawadus putnus, prohti tahdus, kureem Merz mehnesi jaw behrni. Tas notika us taħdu wiħsi: flihperu teħfeji, kas Līsumas mesħa flihperu teħsch, noſehduſchees fahk skatitees us weenu putnu, kas ap wineem brehz un beidsoht eeleen weenā zaurā preedē un tur fahk tai preedē fmalki dseedah. Wini zehrt kohku semē un riktiġi ta putnu behrenus wiñi tur atraduſhi, jaw puſ-augħuschus leelus, kas kohku laiſħoħt ziti noſiħu. Pats putnus, ka flihperu teħejji stahsta, esoh leelaks par strasdu, pelehks ar lihku knahbi.

Līsumas leelskungs ir pawehlejies mesħafargeem to putnu noſchaut, lai to waretu tuwaki apskatitees.

Jahnis Balods.

No Salaspils. Tai naakti no 15ta us 16to Aprili tika zaur uguri apskahdeti mineta pagasta H. mahjas, kur uguns leefmas aprija schahdas ehlas: riju, klehti, pagrabu, stalli un kuhes ar wifeem peederigeem mahjas lohpeem un wiħahm fainneebas mantibahm, tif dħiħwojams ħorbegiżi atlha ne-apskahdehts. Ne tik ween ka uguns leefmas fawu laupijumu pee ehahm un lohpeem nodarija, bet ari us pagraba gulofchis seħns fawu džihwibū islaidis. Skahde finams ir leela, ja-reħkina wairak par 2000 rubleem.

No kam uguns zehluſehs, naw flaidri isprohtams.

M. Birkman.

No Drustiem. Dohbji fehri pulkstens fkan, kapa weħstī flumji swan. Nahmi, schehli flanas pawada zelineku us zela peħdigā duſā. Pee rahma jauka laika fapulzejahs 7. Aprili kapfeħla labs pulzisħi lausħu un ajsneji is Nowgorodos pilsfeħtas atwesta kara leelkunga majora Għirgenföhn al-difisfħas meeħas us peħdigo duſas weetinu fħini pa-faul. — Peħz tam, kad bija kahdas dseefmas nodseedatas, tad fazija muħfu zeen. mahzitajis Reufslar L. firfnigu liħla runu. — Kad mahzitajis bij heidsis, tad atflaneja no draudses skohlniekeem kahdas dseefmas sem skohlotaja Tulija L. wadifchanas. — Maigi roħkas pveleekħot iszelahs ppepeschi fmilħu għibna, kuru għesno ja mihlestim darbs — dahmu buketez un għesnej pukku froħni. — Peħdigi muħfu W. von Hagenmeistera leels-

kungs, ka behru iſtriħkotajis, iſſażja wifeem teem pateizibu, kui bija no mihlestim bas d'sħiħi tē atnahkufhi.

Tà nu fħis fareiwiis duſ weħfha fmilħu kalnina, atpuħ-damees no gruhtas kara-zihni schanahs meerigħ bes kahda pa-fauliga troħfħana. Meers wina viħscheem! — — —

No Għatargas apgħabala. Taiks pee mums ir jaufs un filts fħin is-deenā, tilki leetus gan buħtu wajjadfig, bet no ta naw ko dohmaht; jo faule un aktal faule weenumeħr tħi, ka feme zaur to ir-kreati isklu fu un augeem walqum truh-kums. — Weenu deenu Mesħgalā esoh eefkrehjis trakais funs un pulka tureenas fainneku funus fapleħxis. B. grunteeks gan d'sinees ar biċċi tam-pakal, grivedams to nogalinah bet newarejjes pa fħahweenam klah tikt. — Minetais grunteeks skrehjis funam liħds M. zeemam pakal, kur tas deħt nokħsħanas nejaudajis wairi us preelfħu doħtees. — Bet newaredams rimtiese wiñi prej�s P. Sirgu, jurex winam to nedewiś un tħi tad-trakais funs staigajis aktal fawu żeku taħlaku. — Teefħam fħim wiħram nahkħas tas goħds, ka tas ir to gauschi labi darijis; jo wiñi fuui neween tħi if-fawahm mahjahm israidiżi, bet ari għadha għixi lai tas fawu pohsta darbu pee ziteem nepastrahdatu.

Tad weħl manim tas japee min: Gandrihs latrā gadā da-schi no kaiminu walists loħzekkiet brauzoħt us muħsu preedo-fahm fehr. — Un tkimher ap-tahm fmuidrahm preedehm miħlinajotees, kamehr veħdigi bes scheħlastibas ar zirwi waj-sahgi noteefajoh, galotnes ween sem ātħadha par fihmi, kahdi gudri sagħi tee ir. — Nu labi, labi! — lai nu soħg, lai soħg! — bet sagħa manta jaw augħus nenef. Ja kahdu reis minetos sagħus kerċim pee fħa nedarba, ka tas jaw preelfħi kahdeem għiġi, tad-wineem nahkħees gruhti atbildeht. Man tħi leekħas, ka tee paſchi muħsu labee draugi ġuhs pee tam-waqiġi biżżejshi. M. Dandens.

No Dohbeles. Dohbeles mahzitajis Augusts Bielensteins ir-Wiċċu augħstaki tigħiż pagħoħdinaħts ar selta kruċi, tas us kruħ-tim nefajans.

No Nehwales. Kä tureenas awiex fino, tad tai 14. Aprili weħlu waħra tika no waqt saldata noſchauts tas flepka-wiħbas deħi zejtumā eeliktais arrestants Rudolfs Pachelmans, kad tas patlaban għiġi loħgu restes (trelinus) pahlaux un pa loħgu iſsprukt aħra. Waqt saldata winam wairak reiħi bija uſſauzis, lai no loħga aktahpjotees, bet wiñi, prohti Pachelmans, nebiha klausijis, turpreți fahzis restes lau siħt un tħi tad-waqt saldata fħahw.

No Peterburgas. Kä „Waldibas weħstnej“ lafams, tad-leelista Nikolajs un Michails Nikolajewitschi pa-augħstini par general-selbħmarħa ħaleem, pee kam pirmais (leelista Nikolajs Nikolajewitschi) newfelibas deħi atswabinahs no aktiwas armijas wijskomandeerefħan. General-adjutants Tod-lebens eezelts par aktiwas armijas wijskomandeeru; aktiwas armijas generalu sħtaba preelfħneek, general-adjutants Nepo-kotħiżi, par wal-istpa dōħmes loħżekli; generalleitnants fifti Ħmeretinflix par general-adjutantu un par aktiwas armijas generalu sħtaba preelfħneek; generalis Radezki pa-augħstinaħts par general-adjutantu; Peterburgas pilsfeħtas-gubernator Trepows un Wilnas generalgħubernator Albediński par lawalerijas (jahtneku) generałleem. Riga stahwosħħas 29. diwisijs komandeeris generalleitnants Swetschins eezelts par 1. grenadeeru diwisijs komandeeru; wina weetā nahl general-majors Schwanebachs.

Ahrsemes finas.

No Berlines. Kā no tureenās kahdai scheinēnes aisei teek sinohis, tad Bismarka puhlini, starp Kreeviju un Angliju panahkt weenprahtibu, bijuschi bes fēmes, jo Anglija atkal jaunus eemeleslus preefchā zehluse, kapehz wina pēe longrefes newaroht peedalitees.

Bismarks wīfu dārijis, kas gohdigam meera-widutajam pēnahkabs, un gribējis, lai Kreevijas un Anglijas prāfijumi tiktū tik tahti isslihdināti, ka lai longrefi waretu fafaukt. Anglija bija pagērejuſe, lai San Stefanes meera-nolihgumi tiktū longrefei preefchā līkti; lai Kreevija apfohlabs, ka wīfi winas kāra-panahkumi tiktū no longrefes vahrspreeſti, lai Ķīropai buhtu tas gala fpreedums par to, kas Kreevijai zaur uswarefchanu nakhotees, — ar waħrdū ūkoht, Anglija grib lai Kreevija apfohlotees, ka wina pilnigi padohdotees tā no-fauktam Ķīropas fpreedumam. Kā prohtams, tad Kreevija taħdu pagērejumu newareja pēenemt, bet to atraidijs, jo wīnaa taħħu fawus uswarefchanas panahkumus un ūtefības newar is roħkas laisti, tamdeħi, ka Anglijai tas tā patihkabs. Anglija nu dohmaja, ka Wahzija stahschoties us winas (prohti Anglijas) puſi; bet Wahzija, ka weegli isprohtams, to nedarija wīs; jo firstis Bismarks nebija Angliju wīs luħdiss, loi wīna aissħawħoħt Ķīropas ūtefības un Anglijai ari naw ne-fahdas ūtefības, par Ķīropas aissħawħetaju usmestees. Waj Anglija par pēmehru buhtu ar meeru, kād zita kahda Ķīropas leelwalts usmestohs par Ķīropas aissħawħetaju, Angliju pēe tam ne-eewħrodama. Kad Anglija buhtu Turziju kārā ūtakħwufse un pahrguwiſe, kād zita kahda Ķīropas leelwalste winas uswarefchanas augħlu un panahkumus gribetu maſīnāt. Ko tas waħrds „Ķīropa“ noſiħme? Waj Anglija ir-wīfa Ķīropa? Pee Ķīropas ari peeder Kreevija un Wahzija un fchim abahm walstīm preti nostahjabs Anglija, it nelaunig iż-żafidama, ka wīnai ja-aissħawħoħt Ķīropas ūtefības. Neweens prātigis zilwels nelaħħas no Anglijas wīla, politikas apmahnitees, jo katra flaidri fina, ka Anglija, no Ķīropas ūtefībahm runadama, tilai grib pate fawus labumus aissħawħeht.

Bismarks netiżejja Anglijas isrunahm, labi finadams, ka Anglija tilai grib ar fawhom isrunahm laiku panahkt, lai pa to starpu waretu fawus kāra-pulkus isriħloht.

Anglija zaur fawu iſturefchanohs flaidri peerahdijuſe, ka wīna negrib pēe longrefes peedalitees un no fawas puſes nela negrib dariht, lai meers tiktū Ķīropā iſtureħts.

Wīfa paſaule tagad flaidri fina, kā Anglija grib. Kreevija Anglija kārā gaidams. Anglija fchini kārā nelur newar us valihdibū zereħt. Zik fchim brihsam war paredeħt, tad Anglija gaidamā kārā gan wiċċorħu nedabuħħ un winas zeriba, ka wīna Turzijas weetā buħs ta waldneze par Dardanelu juhrs-schaurumu, israhdiſees par weltigu. Ja Turzija ar Angliju fabeedrotoħs, tad wīna gaidamā kārā buhtu iħalli ta pafveletoja. — Tā raksta minetais awišču finotajs is Berlines.

No Romas. Preefch wairak gadeem nelaika pahwests Pius islaida rakstu pēe wīfeem kafolu tizigeem. Schini raksta, kuru jesuitu gudriba bij isqudrojuſe un farakstjuſe, pahwests nolihdeja wīfas sinafchanas un wīfus gaismas darbus. Kā prohtams, tad fchahds tumfonu raksts fazehla pēe wīfeem apgaismoteem un briħwprātigeem zilwekeem leelu ihgnunu.

Pahwests toreis gribēja eenemt wehl augħtaku un warmahži-gaku stahwokli, nela pahwesteem bijis paſħod tumſħod widulaikds, kif taħħu pahwesti spehja semeswaldnekeem pahwe-leħt un pat Wahzijas Keisaru Indriki IV. pepspeest, ka tas greħzeneeku u swalka teħrpees, no pahwesta isluħħsahs peedoh-fħanu. Kā jaw minejam, tad pahwests Pius gribēja wehl jo leelaku waru un warmahžiġu eegħi preefch pahwesta wal-dibas. Zaur fchahdu dsiħħanohs un żensħanohs pahwests fanahha naidā ar briħwprātigahm walstīm, iħpaċċi ar Wahziju un Italijs. Pahwests lika leelā garidsneeku fapulje no-halfoħt, ka wīnf īr nemaldigs. Schi aplama garidsneeku lepniba, kas fawu galwu jeb pahwestu nofazija par nemaldigu, par liħdigu Deewam, jo tikk Deewi īr nemaldigs, — schi lepniba atkal fazzehla leelu troħksni. Beq tam wehl pahwests netikai weenumeħr schelħojahs, ka fawu laizigu waldbu un walstī (zaur Italijs weenofħanohs) saudejjs, bet ari ne-pekkusdams peħz tam żentħas, ka lai pasaudet waldbu un walstī waretu atkal eegħi. Nelaika pahwests Pius bija fawu politiku us trijadu wħi israhdijs: 1) zaur mineto rakstu, kura wīnf nolihdeja muħsu laiku żensħanahs un briħwprātigahs darbus; 2) zaur fawu nemaldibas baufli, zaur kō wīnf Deewam gribēja liħdīnées wīrs ġemexx, un 3) zaur laizigu walstī eegħiħanu. Kad nu wezais pahwests Pius nomira un wīna weetā tika eezelts tagadeis pahwests Leons XIII, tad wīf us jauno pahwestu skatijahs, gribedami finaħt, waj wīnf ari weza pahwesta politiku pēenem, jeb waj wīnf, muħsu laiku prāfijumus eeweħrodams, turefes pēe briħwprātigas politikas. Zik liħds fchim war nolemt, tad wīnf īr gan briħwprātigaks par biju fħo pahwestu. Schi-nis deenās wīnf issalid rakstu, bet ne taħħa garā farak-stitu, kahdu fawwā laik Pius bija issalid. Wīfu pirms ja-peemin, ka wīnf, prohti pahwests Leons, fawwā raksta tā ne-laħd un nelamajahs, bet runa peellahjigus un fmallu wahr-dus; wīnf ne-usbru kif sinafchanahm un zillweku attihstibai, bet taħħas par labahm atħiħi, tilai us tam to leelako fwaru l-kidams, ka basnizas goħds un speħħi zaur tam netekkoh maſīnāt. Ar wīfu to war pilnigi ar meeru buħt, tilai weena leeta fazel dohmafħanu, prohti ta, ka pahwests fawwā raksta runa no laizigas waldbas, ūtakħħi, ka pahwests tilai tad waroħt pilnigi basnizas goħdu aissħawħeht un tā tad faww amata pēnahlkumus ispildiħt, ja tam ari ir laiziga walstī. Schihs doħmas nu liħdīnōħs pilnigi weza pahwesta żensħanai peħz laizigas walstī eegħiħanahs; bet politikas prateji faka, ka pahwests Leons to tilai issafażijs is għudribas, lai eefahklumā wīna politika ne-iſliħoħs vatwifam pretiġa weza pahwesta politikai, jo us laizigas walstī eegħiħanu wīnf ne dohmaħt nedohmajħ, preefch tam wīnf par għidru un par briħwprātigu, lai gan jesuiti wīn u tam muſina un fl-kubina.

No Wihnes. Austrēschī skataħs ar du fmigħahm azim us Angliju un ta us wiċċadu wħi israġa Ķīropas meeru traueħt, zik speħħama wīfur meera darbus isjaukħda. Austrēschī leelakħas awiſes ari fchahdas doħmas flaidri issfaka, pēe tam to zeribu istekħħas, ka zitħas Ķīropas walstīs tatħbi nelaħħoħt Anglijai tā aktiċċi. Wīfi prātigas politikas prateji ir-afnuschi, ka Austruma leeta wīfu labaki iſspree-sħama un iſliħħsinā zaur longrefi un ne wīs zaur kārā starp Anglija un Kreeviju, jo taħħas kārā pahwestu leħti ari zitħas Ķīropas leelwalts kārofħanā eewilkt. Kahda Austrē-

ſchu awise („Presse“) ihpafchi ſihi pahrfpreesch Angliju. Anglija, ta mineta awise faka, ar wiſeem ſpehleem fataſahs us karu, wina grib karu un tatkhu wina naw apdohmajuf, ka wina ſpehls un wara nemas naw til ſpehzigia un warena ka wina waretu drohſchi zereht Kreeviju uſwareht, turpreti waretu weegli notilt, ka Anglija gaidamā karā teek fakauta. Ja Anglija gaidamā karā ſawus karā-kugus fuhtitu us Baltijas juhru, tad to gan meerigt ne-atlaus Wahzija, kurai ari labs ſpehls us juhru. Ciropas leelwalſtim naw nelahda eemefla us Anglijas puſi turetees, kura tilai pehz ſawa labumatičko, lai gan teizahs, ka Ciropas labumus aifſtahwoht, bet taisnibu ſakoh Anglija zaur ſawu iſtureſchanohs tilai apſkahde Ciropas labumus.

No Sistowas. Preelfch kahda laika ſiojam, ka mahzitaji Neulands un Herſchelmanns k. k. aifdewuſchees us bijuſcho karā-lauku, lai waretu tur eewainoteem kareinjeem (Latweeſcheem un Igaureem) Deewa wahrdus paſneegt; tagad waram paſneegt ſchahdas finas, ko mahzitaj Neuland k. no Sistowas ſchejeenias awiſehm laidis. Pa dſelſſzelu, ta wiſch rafſta, mehs notikam pee Simnizas pulkſten 11 wakarā. Fuhrmanis nebija dabujams (fuhrmanis jeb „nadwoſ“ ſchē ir paſuhgs ka pee mums „fuhdū-rati“). Ta tad gahjam tahs $2\frac{1}{2}$ werſtes lihds pilſfehtai kahjahn. Muſhu fulainis (Dichter ir wina wahrdus) palika pee muſhu leetahm dſelſſzela barakā. Aileedami mehs wehl redſejam us Simnizas leelzela ſirgu gulam, kaſ ſur us leelzela dublōs noſlihziſ. Pawifam bija ne-apdohmigi, naikſlaikā uſdrifties zaur ſcheem dubleem eet. Bet kaſ gan to tiz, eekam naw Simnizu redſejis? Ta tad mehs bradajam lihds pulkſten 1 naiki pa Simnizu apkahrt, lihds pehdigi kahdu weefnizu ſafneedſam. „Hotel Pilder“ fauz ſcho gohda mahju, kur mehs par 2 gultahm kahdā no dehleem aiftaſitā ruhme, kaſ til leela, ka ſtarp abahm gultahm wehl tilai maſai dſelſſ krahſnei un benkitim bija ruhmes, kohpā 12 frankus (5 rubl.) aismakfajam. Mehs likam eukurinah un ta bija muſhu nelaim, jo oħſola malkas galini bija flopji un krahſns truhba zaura. Man waijadſeja lihds pulkſten tſchetreem palikt nomohdā un durwiſ waſa tu-reht, lai mehs no duhmeem nenoflahyptu. No rihta mehs bridam lihds komendantam, kura mahja pa laimi bija tuwumā. Tas apſelleja ſaldatus us nahloſchu deenu „Sarkana kruſta“ barakā pee Deewa kalpoſchanas. Wiſch mums dewa kaſaku lihds, kaſ us tureenu mums zetu rahdiya. Nu mehs ti-kaſ reis if dubleem ahrā. Schē mehs pawadijam us benkeem un us muſhu lauka-gultahm 4 naiki, no 9ta lihds 13tam Merzim. Aufſtumu un duhmuſ mehs drihs eeradam panet un mums bij tas leels preeks, ka warejam diwreis ſprediki fazit, feſtdeenu un ſwehdeenu (es 160 Latweeſcheem un Herſchelmanns 76 Igaureem un 12 Wahzeſcheem), wiſch kahdā tukſchā barakā, es us plafcha lauka kahdā fauſā pakalnē pee Donawas, taifni Sistowai pretim. Laiks bija jauels. Kad buhtu Tu ſcho Latweeſchu preeku redſejis! Wina widū bija ari Soriffs, kaſ no Skultes ne-ilgi atpakat pee mums kluwa eefwehthits. Pehz ſpredika peenahza barons Bolenschwing is Grobinas, kaſ no „Sarkana kruſta“ heedribas Tehrpatas ſlimnizai Sistowā bija leetas atwedis un eedewa mums 2 maiſus zimdu un ſeku. Katrs dabuja diwi pahruſ un ta muſhu ſwehdeenas Deewa kalpoſchanas jauki nobeidsahs.

„Skatarees, mahzitaja kungs,“ lihds ſapeers fazija, „ſchē pahri pretim mums pirmahs leelgabala lohdes krita ſchini

karā, kad mehs par Donawu pahri gabjam, un nu ſchē at-ſkan muſhu walodā Deewa meera wahrdus.“ — Par ſpihli wiſeem gruhtumeem, ko es zelā paneſis, es ne-efmu nekad til laimigſ un ſawā ſirdi til padewigs bijis, ka ſchiniſ dee-nās Simnizā. Tee laudis pee manis turejahs ka behrni, ne-wareju ne waſa tilt, pa dalai mani ari pawadija zaur ſlim-nizahm. Man waijadſeja wiſeem ſkaidri iſtahſtih, kaſ es efmu un ka tehwijas draudſes mani fuhtijuſchas pee ſaueem atſtahtheem behrneem. Testamenteſ grahmatinās, ko es iſdaliju, man bija daudſkahrt par peemiu mans wahrdus ja-eeraſta. Naw ari brihnumis, ka es ſprediki faziju, ka war buht wehl nekad ſawā muhſchā. Kaſ par laimi, ka mehs bijam diwi un warejam ſawas juhtas weens oħram iſſazijt. Ta tad weena no wiſaukahm veeminahm manā dſihwē paliks dſelſſ-zela baraka un zeetee beki Simnizā. — Pa taħm dauds ſlimnizahm ſcheitan ari 30 Latweeſchu baudija ſwehto waſarinu — wiſwairak karfon ſaſlimuſchee un ar noſaluſcheem lohzeleem no pahreeſchanas par Balkanu. Pehdigi ar ſlim-nizu apmekleſhanu bijam gatawi un brauzam us diweem Mu-meneefchu fuhdū rateem zaur Simnizas dubleem us leju pee Donawas, tad maſā garainu kugi pahri par ſcho us brihnum ſkaſto Sistowu wiñā krafta kalmā. Laiks wiſai jauels un zil krahſchaa ir Donawas up! Nu gahjam pa lihkumaino ſcho-jeju, ko Kreevi ſchē uſtaſiſjuſchi, augħschup us kalmu, us Sistowu ewangeliſtā ſlimniza. Bet ka iſſkatahs Sistowa! Bai-rak neka puſe pilſfehtas gut drupās. Schē mehs pehz 8 deenahm atkal dabujam drehbes iſgehebt un gultā guleht! Schodeen runaju ar generali Stolzenwaldu, kaſ us parihi ſaldatus apſellehs pee Deewa kalpoſchanas. Ewangeliſta un Tehrpatas ſlimnizas ir kahdā 15 namas wiſai brangi eetaſitas. Pa wiſahm gahjam zauri. Ja, kaut wiſas ſlim-nizas waretu buht taħdas! Scheitan lihds ſchim tilai 5 Latweeſchus efmu atradis; Igaunu ir wairak.“

Tik dauds if augħſham minetahm ſinahm paſneeguſchi wehl peelik ſchahdas finas: Sistowā mahzitaji Neulands un Herſchelmanns palika lihds 21mam Merzim. Kad nu abi mahzitaji dſirdeja, ka Ħirnowā un Gabrowā kahdi 2000 ſlim-neku guſtoht, un dohmoja to widū dauds tizibas braħlu atraſt tad wiñi apnehmahs ari us tureeni aifbraukt, eekam wiñi zaur Russiku un Dschurdſchewu atpakat dohdahs us Bukaresti un tad ſlimnizas apmekle us Kreewijas roħbeſħas puſi.

Deemschehl mahzitajam Neulanda lungam peemetahs ta no-fauktas Moldawas drudfiſ, lohti wahriga ſlimiba, kaſ daschu kreetnu wiħru ſem dſeſtrahm welenahm guldijufe. Goħds Deewam, ka wehlakas finas ſino, Neulanda lunga ſlimibū iſgulejjs, ta ka us pilnigu iſweſetofſchanohs waroht zereht.

No Bulgarijas. No tureenias naħt deesgan patiħlamas finas, ka tas ari zitadi newar buht. Bulgarija, ka laſitajeem finams, ir pehz San Stefanus meera nolihguma no Turzijas atſchirkta un tagad wiñi ir zita pahriwaldbi. Bulgari ir lohti pree-zigi, ka wiñi reis atfawabinati no Turzijas pahriwaldbas un ka wiſeem tagad taifna un likumiga pahriwaldbi. Taħdas taifnas, likumigas un turklaht ſtingras pahriwaldbas Bulgarija waijadſeja, jo zitadi ſtarp Bulgareem un tureenias muha-medaneem buhtu jaw waj zil to nemeeru iſzehluſchees. Kad jaunu pahriwaldbi Bulgarija eegrohsija, tad truhla walts deenafneku, ko wareja amatoſ eelikt un ta tad bija dasħi wezi Turku walts deenafnekkli amatoſ ja-eestahda, bet tas fa-zebla pee Bulgareem nemeerigu prahtu, jo ſchē no ſenaleem

laikem bija no Bulgareem eenihsti. Tahdā buhfchanā taga-deja Bulgarijas pahrvaldiba par tam ruhpejabs, ka ar laiku wiši bijuſhee Turku walſis amata wihi tiku iſ fawahm weetahm Bulgarijā atzelti.

No Konstantinopels. Tur atkal bijuse ministeru pahrmainschana. Par ahriku leetu ministeri tika eezelts Sasets-Pascha, kas pee San Stefano meera nolihgchanas bija Turzijas pilnwarneeks. Sasets-Pascha naw Anglijas draugs un tamdehē pretojess, ja Turzija ar Angliju gribetu fabeedrotees. Anglijai tas ne mas naw pa prahtam, bet ko wina war dariht.

— Rā dsird, tad Angli no Konstantinopeles wilfchoht ihds Londonei pa juhkas apakjhu telegraſa libniju, lai wini no Konstantinopeles waretu finas dabuht un us tureenu finas laist, ja Kreevi Konstantinopeli eenentu. Rā prohtams, tad Angli ſho leetu lohti ſlepeni iſdara.

— Rumelijā (Rumelija naw japahrmaina ar Numeniju, jo Rumelija ir Turzijas pawalste, kur atrohnahs Konstantinopele u. t. pr.) muhamedani fazehluſchi nemeeru. Pahr ſcheem nemeereem ahrſemes awiſes paſneids ſchahdas finas. No Soloniki atnahza finas, ka muhamedani jaw lahdas pahri nedelas us Nodopes kalneem fataſjotees us nemeereem. Libds ar ſchihm finahm ari atnahza ta fina, ka tureenas muhamedani teekoht no Anglu rihkotajeem usrihditi. Pee nemeerneekem peebeedrojuſchees atlukojee ſara-pulkus no Suleimana-Paschas ſara-ſpehka, kuxus ahtrumā ar kugeem nedabuja aiftuhit prohjam. Ka nemeeri tik ahtri un tahdā mehrā fazelfees, to gan neweens nebija dohmajis, lai gon to paredſeja, ka nemeeri rastohs, ja ſtarv Angliju un Kreeviju ſara-ſch iſzeltohs. Neween ſchē, bet ari Makedonijā un Bulgarijā Anglu rihko-taji dausahs apkahrt, kur eeſpehdami, laudis us nemeereem paſkubinah. Wifus nemeerneekus kohpā ſanemoht rehkena, ka tur buhfchoht lahdī 20.000, kuru ſtarvā atrohnahs daudis wirſneeku iſ Suleimana Paschas ſara-ſpehka. — Rā Anglu awiſei „Teims“ teek ſinohts, tad kai 2trā Aprilt pee Sulbulumas bijuse kauſchanahs ſtarv muhamedaneem un kauſakeem.

Wehl no Konstantinopeles. Sawā laikā awiſes rafſtija, za Osmans-Pascha pa ſawu wangibas laiku Kreewijā efoht eepaſinees ar Kreeveem un turoht drauga prahdu us Kreeviju; bet tagad naht finas, ka Osmans-Pascha efoht pahrwehrtees par Kreewijas eenaidneeku un ta tad ſlepeni pee Turku walſis wihrrem ribkojotees, lai tohs pret Kreeviju waretu usrihdih. Deht meera uſtureſchanas buhtı wehlejams, ka Osmans-Pascha nenahktu augstā weetā pee Turzijas waldibas. Schi wehleſchanahs rohdahs peepildotees, jo ſa nupat teek ſinohts, tad Osmans-Pascha tilſchoht juhtihis us Afiju. Bagdades pilsfehtā par gubernatoru, jo sultans apſkauſchoht Osmans-Paschu tahs miheleſtibas un gohda deht, ko laudis winam peefchik.

No Turzijas. Kahdōs 8 Turku zeemōs, kurod Suleimans-Pascha no Kreewu ſara-pulkeem mukdams bija aiftahjis Turku ſaldatus ar leelgabileem un ſlntahm, iſzehluſehs ſtarv Turkeem un Bulgareem kauſchanahs. Kas pee tam wainigs, to libds ſchim wehl naw iſſinajufchi. — Turku waldiba arween ſtipraki apzeetina Bujukderi, kas pahrvalda Bosphorus tapat ka Dardanelu zeetohkchāi pahrvalda Dardanelu juhkas ſchaurumu. Turku pawalſneeki, ihpaschi ſoſti (Turku studenti) nemas ne-efoht meerā ar heidsamo ministeru pahrmainschana, pee tam bihdamees, ka Turzijas waldiba neſabeedrojotees ar Kreeviju. Gaudis atkal fahluſchi runah, ka tagadeju ſul-

tanu wajadsetu nogahſt no waldischanas trohna un bijuſcho ministeru preefchneeku Midhatu-Paschu atſault atpakaſ; ka rahdahs, tad Angli valihds ſchahdas nemeera dohmas ſtarv Turku pawalſneeki isplahtiht, zaur tam zeredami, ka ſultans no gaideameem nemeereem fabaidihts, peebeedroſchotees Anglijai. Turzijas waldiba ari efoht fahluſe pahrfpreest, waj ne-deretu, ka wina karam fahkotees pahreelu us Afiju un Konstantinopeli atſtahtu Anglu apſargachanā. — Turzijas waldiba ſawus ſara-pulkus pawairojoh Konstantinopeles tuwumā un Teſalijā; tapat ari Galipoli puffala tagad efoht breeſmigi ſtipri zaur flanſtehm un grahiwjeem apſtiprinata. Wifur tur komandeerejoht Anglu wirſneeki.

No Indijas. Jaw pahri reisas tikam ſinajufchi no Indijas, tureenas buhfchanas pahrrunadami, ihpaschi ſaldatu buhfchanu peeminedami. Rā jaw laſitajeem ſinams, tad Anglija nekahdas leelas zeribas newar tureht us Indeefchu ſaldateem, tas ir us tahdeem ſaldateem, kas if Indeefcheem nemti, weenkahrt ſchē ſaldati naw iſhti weikli pee ſarofchanas, kad tahtaki zeli jaſtaiga un ohtkahrt wini war ſatru brihdi pret Angliju paschu fazeltees, jo Indeefchi Anglus eenihd. Tagad tihri wiſai paſaulei par brihnumu Anglu awiſes leelidamahs fino, ka Anglija leelus ſara-pulkus iſ Indeefcheem fastahdoht, ar kureem wina gaidamā ſara ar Kreeviju wareſchoht brihnuma leetas paſrahdaht. Ka tahdas finas it tikai tihra leelischanahs, to zitas ahrſemes awiſes ſawas finas nehmufchahs peerahdiht, iſſlaidrodamas, ka Anglija ar ſaweeem Indeefchu ſara-pulkeem mas ko ſpehjoh iſdariht, kad ari ſchē pulki deesin zil leeli buhtu.

Preefchlikums par aprinka ſa-eimahm ſcha gada Widſemes ſacimā (Lantagā).

(Slates Nr. 14. Beigums.)

No ta laika, kur zaur ſemneeku eewechanu Gelschkeewijas gubernās ſemneeku lahtai tika dohta brihwestiba, par aprinka un gubernās wajadſibahm kohpā ar zitahm lauschu lahtahm runah ſpreest, wairojahs atſibchana, ka ta netaiſniba, ka ſemneeku lahtta Baltijā teek attureta no dalibas pee ſemes waldischanas un ka ta buhs japeelaſch pee ſacimu (Lantagu) darbeem. Jo pebz tam, kad ſemneeku lahtta Kreevija eeguwa teeſbu, ar muſchneefem un pilsfehtneeleem weenā ſapulž kohpā ſehdeht un kohpā ſpreest par wiſahm lauschu lahtahm un wiſat gubernāi lohypahm wajadſibahm, newareja wairſ aiftahweht muhſu ſemes waldischanas lahtibū, kura atdohd wiſu gahdachanu preefch wiſahm lauschu lahtahm un wiſat ſemes tik weenai lauschu lahtai, prohti muſchneeleem. Waj Latveeſchu ſemneeks maſali apradis ar brihwestibū, ka Kreevu ſemneeks, kur pee muuſ dſimts buhfchanā gandrihs 50 gadus atzelta, neka Kreevu ſemē? Žeb waj ſemneeku lahtta vee muuſ maſali mahzita un attihſtita, kur Wahzu awiſes daudſina, ka muhſu ſlobras buhfchanaver par preefchibmi wiſai Kreewijai? Žeb waj mehſ maſali ba-gati un turgi, kur jaw tik ilgi bauđam brihwestibas un mahzibas augtus? Ja wezahs lahtibas aiftahweſtaj apſlezzina, ka wehl pa agru, dahuwaht ſemneeku lahtai Baltijā tahdas paschas brihwestibas, kahdas bauđa ſemneeku lahtta Gelschkeewijas gubernās, tad wineem ari ja-aplezzina, ka muhſu ſemes waldischah lahtta naw pratuſt, ſemneekus preefch brihwestibas uſaudſinah, ka muhſu iſdaudſinata kultura palikuſi bes ihſteem augkeem.

Senaki wareja aiftahweht wezo lahtibas zaur ſemes iſdaliſchanu ſtarv ſemes eemihneeleem. Wifa ſeme atradahs muſchneeku ihpachumā un waldischanā. Muſchneekl aiftahweſtaj tad wiſu ſemi. Bet no ta laika, kur daka no ſemes pahrgahja zitu lauschu lahttu lozektu ihpachumā, muſchneekl newareja wairſ buht tee weenige ſemes aiftahweſtaj un gahdneekl. Muſchahm, kuras eeguwa pilsfohau lahtas lohzelli, palika wezahs nastas

preesch semes eestahdijumu un waldishanas ustureschanas. Sa-
eima pehz waijadisbas tam uslila jaunas nastas. Bet nastas
uslilt, bes la nastu nesejus prastu, waj wint grib jeb spehj tahs
nest, ta faloh, waldiht par sweschahm labatahm, now teizama
leeta. Tadeht bija ja-atwez jaunem muischu ihpaschneeleem, las
nebija no muischneeku lahtas, saeimas durvis. Bet schee nedabu-
ja tuhlit pilnas saeimags lohzelku teefbas, un wehl tagad
muischneeku lahtas preesch lewis vatureja tahdas teefbas, las
pehz taisnibas peeder wiseem saeimas lohzelkeem, ta par yeemehru
semes preeschneeku wehleschana un spreeschana par semes eestah-
dijumu pahrgrohstschana.

Bet tagad ari semneeku lahtas tilus par semes ihpaschneegi.
Widsemē drispi pufdata semneeku semes buhs palikust par sem-
neeku ihpaschumu. Taifniba pagehr, ta wintus tapat la muischu
ihpaschneekus, peelaisch pee semes saeimas darbeem, jo semneeku
lahtas ari nastas nef preesch semes eestahdijumu un waldishana-
nas ustureschanas. Bet wehl wairak paschas semes waijadisbas
ta faloh, maies truhkums pefpeesch, semneeku lahtas aistah-
wetajus usnent saeima. Semes labllahschanaabs un drohshiba
prafa gadu no gada leelakas nastas. Muischu ihpaschneeku ne-
wihscho jeb ari nespeli tahs nastas nest; tadeht dafa no tam
ia-uswel us semneeku lamefcheem. Bet waj semneeku lahtas gri-
behs jeb spehs, tahs nest? Tadeht japräfa wintus atweleschana.
Jo laiki pagahjuschi, tur dohmas waldijs, ta semalas fauschu
lahtas ir til preesch nastu neschanas un augstakas preesch
nastu uslitschanas un waldishanas. Tagad baudamas teefbas
un brihweslibas stohl tuvā falakā ar nesamahm nastahm. Jo
wairak tahds nastas preesch fauschu fadishwes heedribas nef, jo
leelakas wina teefbas schini heedribā. Tadeht ja semneeleem
usleek jaunas nastas, wineem jadohd par atlihdinachanu ari
jaunas teefbas, it ihpaschi teefba pee nastu uslitschanas un is-
dalishanas un pee semes mantas isleetaschanas sawu balsi kohpā
ar zitu fauschu lahtu aistahwetajem nodoh.

Muhfu semes waijadisbas eevehrojoh un aistahstoht, ta ilgi wairs
newarehs atraidiht semneeku lahtas prasschanas pehz dalibas
pee semes waldishanas, daschi Widsemes saeimas lohzelki lifa
preeschä scha gada Widsemes saeimat proscheltu par aprinka sa-
eimahm. Baur scho proscheltu semneeku lahtas aistahwetaj
wehl neteek peelaisth pee semes saeimas jeb lantaga, bet til da-
buhn teefbu aprinka saeimabs par aprinka waijadisbahm spreest
un gahdaht. Ra preesch draudses waijadisbahm zeltais konven-
tes, kuras til pat muischu la pagastu aistahwetajji spreesch un
gabda par draudses apgabala kohpigahm waijadisbahm, ta fa-
stahditas ari aprinka saeimas if muischu un pagastu aistahw-
etajem. Schlim aprinka saeimahm aprebeschotu darba un wa-
ras lauku latra aprinka waijadisbas.

Aprinka facimahm pehz pirma proschelta buhtu ja spreesch par
to, ta aprinka waijadisbas apghajamas, kahdas nodohschanas
malkajamas, ta nodohschanas isdalamas, ta aprinka manta is-
leetaschana u. t. j. pr. Aprinka saeimahm buhtu ja-eezel aprinka
amata wihri, aprinka teefas preeschfehdetajs un pefehdetaji,
brugu fungi un ziti brugu teefas lohzelki.

Scho heidsamo proschelta nosajijumu par aprinka amata wihri
zelschanu proschelta aistahwetajji nehma atpaskat, tadeht ta leela
pretestiba pret scho nosajijumu parahdiyahs pee semes saeimas
lohzelkeem. Tee atrada, ta ta hailinga leeta, semneeku lahtai
atweleht dalibu pee aprinka teefas un brugu teefas lohzelki
eezelshanas. Tadeht semneeku lahtai buhtu leedsama s̄hi tee-
fba. Aprinka amata wihri zelschana buhtu japeel par muisch-
neeku lahtas ihpaschi teefbu un privilegeju.

Lai nu ari proschelta aistahwetajji gan atlaphabs no sawahm
pirmahm pagehreschanahm un s̄ipri masinaja sawas prasschanas
tomehr semes saeimas lohzelki ar leelu balsi wairumu atraidijs
proscheltu par aprinka saeimahm. Bat ne-erraudissja par wai-
jadisbu, komiteju eezelt deht proschelta shkakas apfreeschanas. Ta
ir sihme, no kuras waram finelt daschas mahzibas. Lad tee
wihri, tam muhfu semes liskens ir ustigets, wehl ne-ererauga par
waijadisbu, semneeku lahtai doht dalibu pee semes waldishanas!
Wini dohma un zer laislam, ta wehl ilgi warehs par jaw is-
brauktahm weza zeka fleebehm brault! Jo ta zitadi to isslaadrohs,

ta semes saeima ar til leelu balsi wairumu atraidijs preesch-
likumu par aprinka saeimahm, zaur kuru semneeku lahtai wehl
neteek peelaista pee pafchahm semes saeimahm (lantageem), bet
til ween sagatavota us peelaishanu nahlamōs laitōs?

Mums pawisam zitas dohmas un zitas zeribas. Mehs ne-
mas nenoscheljoram, ta semes saeima atmata preeschlikumu par
aprinka saeimahm pehz tam, ta preeschlikuma aistahwetajji tam
atnehma wisu swaru un labumu. Mehs schaubamees waj sem-
neeku lahtai buhtu dauds lihdsehts, tad wint dohd teefbu, se-
wim jaunas nastas, aprinka labllahschanaabs un drohshibas deht
uslilt, bet turflah leeds teefbu, derigus wihrus israudsiht, las
gahdatu par aprinka labllahschanaabs un drohshibu. Ja tahu
teefbu semneeku lahtai leeds, tad wisa reforma poliks bes dīsh-
wibas, bes fwara. Preeschlikums par aprinka saeimahm paleek
tad til par lihdsekti preesch azu apmahnishanas un par spehli
ar brihwprahligeem wahrdeem. Semneeku lahtas nekad newarehs
eedraudsetees ar jaunu dahwanu un nekad nepeedalisees no wifas
firds pee pafchwaldishanas darbeem. Waj ne-efam jaw deesgan
peefshwojuschi, kahdus anglus nef tahdas reformas, las ar
weenu rohku dohd un ar ohtru leeds? Baur lo gan muischias
ihpaschneeku, las nepeeder pee muischneeku lahtas, parahd sawu
dalibu pee semes saeimas darbeem? Waj lo no wineem dīrd? Waj
wint eeneha jaunu garu semes aistahweschanā? Waj wint
pawisam nahk us semes saeimahm? Mehs netizam wis, ta tas
noteek. Jo dalibas nemshana saweenota ar laita un naudas
upureem. Kas gribehs schahdus upurus nest, tad wihsch naiva
pahrliezinahs no tam, ta no upureem labi aupti jelsees? Un
waj isdaudsinatas draudses konwentas tadeht newahrgst, ta wi-
nahm, un it ihpaschi semneeku lahtas aistahwetajem erahdists
pa schaurs darba lauts un pa mas waras? Peefshwojumi muhs
deesgan mahza, ta ar pufreformahm mums newar lihdseht. Tadeht mehs prafam ihstas dīshwibas pilnas reformas. Mehs
prafam reformas, kas semneeku lahtu teefbas lihdfigu dara
ar zitahm fauschu lahtahm. Mehs gribam reformu, las ne-
paschl starpibu starp lahtahm un tautibahm, las ar weenu
rohku to nenem, lo ohtra dohd, las naiva preesch rahdischanas
bet ir preesch strahdaschanas. Mehs wehlejamees, ta teefbas
isdala ar to fauschu mehru, ar kureem isdala nastas. Mehs gri-
bam, ih̄ faloh, tahu reformu, las weenada preesch wifem
semes behrneem buhdama eelsch lewis glaba dihgkus preesch
muhsu semes labllahschanaabs selfchanas un zaur sawu dabu
jaw apfohla, ta wisu semes eemihtneeku labllahschanaabs un
drohshiba tils peenahlam wihse eevehrotas, sargatas un ap-
gahdatas. Ja mums tahu reformas leeds, tad labalt lai wih-
wehl paleek pee weza, nela mehs pretim nemam dahwanas no
schauhiga labuma, las turpmati waretu buht par kawelkeem
ihstahm reformahm. Mehs til ilgi jaw esam gaidijuschi us
tahm. Wareks wehl til ilgi paezelees, lamehr waldiba erau-
diss par derigu, pee mums eeewest kreevu semstibas. W. S.

Meera pukites Kara laikā audsinatas no Leandera. Latweescheem kronti sapihtas no Uhdera, Lugoschhu draudses skolmeistara.

Nihgā 1878 pee Deibnera.

(States Nr. 15. Brigums.)

Kas grahmatu grib apspreest, no ta gaida ar wisu taisnibu,
ta wihsch ori grahmatas walodu kritiseere. Tomehr tahu Lat-
weeschhu walodas apspreeschana muhsu laitōs ir gruhta un gan-
dris neisdarama leeta. Jo Latweeschhu walodas ortografiju schim
brihscham nau lihdinajama talnam, kas ta falot apstahjees, bet
upei, las weenamehr us preeschku tel. Jo nu eedroschinajos zee-
niga ralstineela ortografiju kritiseereht, tad zereju ta wihsch man-
im netaunosees, it ta art es nefauoschos, tad wihsch manu
ortografiju kritiseerehs.

Grahmatas waloda manim gauschi patihs. Leeleem drisah
par patihschanu grahmatu war rakstiht ne ta masineem. Mass-
nee nesnoht ir tee wissbahrgalee apspreedejt. Ne isfatram rak-
stineelam til labi isdohdahs ta Uhdaram, sawu walodu behrnian
apraschhanai pefselet.

Bet eesim nu läht pee paschas ortografijs. 4 punkti ihpa-schi aissnemami.

1) Latweeschu rasslineezibas laulā ortografijs weenadibu parvelli mellest. Tas nau labi. To gan neweens neleegfes. Täpat ari neweens lailam neleegfes, ta ta buhtu laba leeta, ja rasslineeli, kaut ari pilnu ortografijs weenadibu nesafneegtu, to-mehr zif spēhdami dīkhtos vēbz weenadibas. Schi mehrki fa-neegfem, kad nerassfismis wis latrs, lä mums patikl, bet kad tahdu rasslineelu vēhdās staigafim, kas par walodas meistareem turami, it lä Kronvalds. Kronvalds, lä man leekahs, ar pilnu rassfribu ir atmetis to h eelsch oh. To Latweets zitu o nepastist lä garo. Ja nu zeenigam rasslineekam patiklos, schabs teizamas grahmatinas otrā driljumā o bes h rassficht, tad winsch no fawas puses peepalihdsetu, ta tāt sen eelkrotai ortografijs weenadibai kahdu masu gabalinu tuvojamees, kaut ari ya maseem folisheem ween.

2) Zienigs rasslineels pagarinaschanas fihmi h neween eelsch oh paturejis, bet to ari daschōs lai gan refös wahrds no jauna eelzis, kur mehs Widsemneeki to lihds schim ne-esam bruhkeju-schi. Par provi 48 lapas pušē: „tuhwojotees“ un 148. lapas pušē: „tuhwu.“ Nupat no dubultneelu fimagas nastas esam atrattuschees. Käm mums fewim nu jaunu h nastu buhs us-kraut, to nemahku apkert. Turklaht nau ja-alsmirst, ta til lab nekahrlabotā lä zausr Bielensteinu pahrlabotā bīhbelē pagarinaschanas fihme h minetös wahrds nerodahs. Par provi nekahrlabotā til lab lä pahrlabotā bīhbelē Luhk. 21, 31 un Röhm. 13, 11 stahw rassfichts: „tuwu“ un „tuwala“ bes pagarinaschanas fihmes.

Kad wairs nerassfismi lä lihds schim „tuwu“ bet „tuhwu“, tad lailam ari us preefschu wairs nebuhs jarakta „darbs“ un „karsts“, bet „dahrbs“ un „karsts“, lä teesham daschi jau fahlschi rassficht. Bet ta tahda jauna ortografijs Widsemneekiem labpatiks un lä tahda jauna h pawairoschana walodai derehs, to netizu.

3) 149. lapas pušē lafam, ta kahds „flehpfschis ar lahdi ap-eijotees.“ Wahzeets gan tä runa un tä rassfa: mit der Lade

„umgeben“ bet ne wis Latweets. Schis wahrds „aveetees“ Latweeschu walodā eesihme pawisam zitu fajehgumu (Begriff) lä Wahzu wahrds „umgeben“ proti: „sich belausen.“ Skates Stendera wahrduzi 59. lapas pušē un Ulmanu wahrduzi 9. lapas pušē. Latweeschu waloda nau wis tahda nabavite, ta winai iē paschait nebuhtu faws waijadisigs waheds. Par provi: dar-votees ar lahdi. Sargasmee, lä Wahzu wahrduus nepeene-mam Latweeschu walodā tur, tur nelahdas waijadisibas nau.

4) Tagad man ja-aissnem gramatisks klupeens (Fehler), kas gan pee dauds rasslineekeem rodahs un to beesi ween fatiks Latweeschu rasslineezibas laulā, bet kas tomehr ir un paleek — klupeens.

37. lapas pušē lafam: „deedeledamam.“ Schis lozijums Latweeschu walodas likumeem un garam ir preti. Jo tagadnes partizips (participium praesentis) ar peegalinajumu dāms tik ween lä aposižja jeb peedewe bruhkejams un proti til ween lä teikuma grunteela (Subject des Satzes) peedewe. Tadehf tagadnes partizipu ar peegalinajumu dāms zitur nekur nedrihkf bruhkeht lä abejū dīsummu (genus) un abejū skaitlu (numerus) pirmā lohjizumā jeb nominativā. Skates Bielensteina māso gramatisks 120. lapas pušē. Ka Kronvalds stivri pee scha walodas likuma turahs, no ta pilnigi esmu pahleeginajees.

Kursh teikums labak saes ar Latweeschu walodas garni, jeb: „kaut ari man pascham buhtu deedeledamam us mahju ja-eet,“ jeb: „kaut ari man pascham us mahju ejot buhtu jadeedele?“

Schis tad nu ir mans gala spreduums: Par Uhdera flaito grahmatinu japeezajahs, til lab kodusla lä tschaumalas vēbz. Ar ziteem wahrdeem salot: paschas pasazinas ir flaitas un ari ar pasazinu drehbehm, tas ir: ar grahmatinas walodu war meerā buht. Ihpaschi behrni un behrni drangi zeenijamam rasslinee-fam pateiks par scha mihto dahwanu.

Wezs Gaujenes mahzikajs.

Lihds 20. April pee Rīgas atmāluschi 429 lugu un aissabjufchi 221 lugis
Atildedams redaktors Ernst Plates.

Studināschanas.

Skultes

pagasta lohjelteem par sinu:

- 1) 29. April un 1. Mai sch. g. notilfees gada pasu pahrmānischana Rīga Lustig weefnīza.
- 2) Iltreenam ir fawas familijas wezuma-fihmes japeenef.
- 3) 1857. gada dīsumscheem, ja kahdam us atveeg-linaschanas schīku no krohna deenasta zericba bustu, fawas leejibas wišnotak 28. April walara pulsi. 7 turpat esneegt.

Pagasta wezakais: M. Jansohn.
Rakstotais: A. Bindemann.

No Widsemes gubernas, Rīgas aprinka Salas pagasta waldbas wišiem winas pagasta beedrem, tas wehl agrakaju gadu lä ari scha 1877/78 gada galvašaudu naw aismalsfuschi, zausr scha teek sinohis, la

pilngadi augli,

ar 6 tāpeiku sudr. preerehlinaschana pee latra mal-fajama tubla vēbz scha pagasta weetneku spreduuma no 31. Merz sch. g. Nr. 12 ir jamaka.

Salas pagasta walde, 8. April 1878.

Pagasta wezakais J. Zena.
Strīhvers Anderjohnu Johnis.

Kalejs, las ari sīgus mahl aplalt, war no Jur-geem darbu dabuht pee Allašu kaleja. 2

Prezejees puissi teek mellehīs us Ranka dambja Nr. 8.

Pahrs i Kohlineku war manā privat elementar-iolahā tilts tuhlit us-nemti Peterb. Ahr-Rīga Nr. 20.

Sloholtais Pfūgner.

Wez-Sāhē mahzijees semkohpis, neprezejees, lam labas atestahies, war dabuht usraga weetu Gi-naischu muischi netahk no Leppajas dīslezzela stan-zijas Lūšča. Klāhtatas sinas turpat jed Rīga Del-gawas weefnīza (Hôtel Rīta).

Bohdes atwehrschana.

Been. publikai daru sinamu, lä ohtredeen, tai 18. April esmu atwehris

jaunu tapetu- un Wihnes mehbēku-bohdi

Aleksander-bulewarī Nr. 1

un peebahwaju leelā išvehē tillab lehtas lä ari smallas un ihstī smallas tapetes glībīs iſtrābajumōs un jaunās mahlejumōs, Wihnes mehbēles un behruu-mehbēles no leelta lohla iſ slavena-keem Wihnes fabrikeem, lohgu preeskīlars (vulos), gardīhnu-kahrs, apselitas ihstīs, greenī gresnamus (Blafond-Rosetten) baltus un apselitas. Kahnu-no slautamohs, lohgu preeskīleekamohs, kokos-luhka grīhdu-dekus, Amerik. waſkotus un ahdas-dekus, pakaltsitrus damasta galda-dekus no ahdas-luhka daschādīs leelumōs un musturōs, gal'dautu weetā, ihstī grejni un derīgi latrā fāmneebībā.

Ihstahs Turku tabakas- un papirošu-krahjums.

A. Bergwīz'a, agr. C. Glei un beedra zigaru-fabrika nogulbitawa.

Papirošu-hīlīs.

Laba un akurata apdeeneschana teek apfohlita. Mehrenas zenas. Virzejus laipni luhds

tapetu- un Wihnes mehbēku-krahjums

Aleksander-bulewarī Nr. 1.

Daru sinamu, lä pee manim neween schūschana preefsch dāhwahm un behrneem, bet ari da-schadi īewēschu darbi, lä: fileh, brudeereschana, flūnīga adīschana u. t. pr. teek išbarita un ari daschādīs schādīs darbus gatavus pahrdohschana-turu, lä ari meitenes us mahzīschana peenemu. Rūjenes, netahk no Rūjenes muisħas traliera, Schubert mahjā.

T. Schubert.

Salmu zepures

teek preefsch masgafschanas, pahrdohschanas un moderniseeschanas peenetas un us to ahtralo tais-tas C. Schulza jaunu leemīla salmu-zepure masgatuws leelā Aleksander-celsā Nr. 3.

Mahja,

ihstī labā buhšanā ar bahru un struhglu alu (fon-tehnī) un luslūhi, kura lihds 1,200 cbl. eenahlfshanas atmet, ir Stabu-eelā pahrdohdama. Japee-prasa pee badermeistera Strauch, Suworow-eelā Nr. 31.

Labas angoschhas linu-sehflas
pahrdohdoh Gaujenes melderis A. Busch. 2

Grunts-gabals Jauna eelā Nr. 122 ir
tuhlit pahrdohdams. Dapeeprafa turpat. 2

Bēnijsamui publīkai laiņigi finamu daram, tā
nupot iš Anglijas dabujam fūgi ar pāstītāmu un
tīlab Widsemē lā ari Kurzemē par labu flawetu

Langdales supersofosfatu

un pārdohtam mairumā un masumā par lehtaku zenu.

Muhu supersofats stāhv kā arveen apakš Rīgas polītēnīcas īsmelēshanas stanžas, tadek latrā
pirzējs war bes kādas māksla līlt isprohweht, waj
pateit tādos fāturs lā no mums teek galwohts;
tāpat latram, tas leek prohweht, teek no polītēnī-
cas ar pasti isprohwechanas leeziba pēcītiita.

Brahli Martinsoni,

agrāt J. Martinon, pēc Widsemneka, Peterburgas
Ahr-Rīga Kalku-eelā Nr. 8.

Brahsu Petri

ta p e t u - b o h d e ,

lura vāstībā jaw no 1851. gada, senāk leela
Smilchu-eelā Nr. 8, tagad atrohdahs no 1.
Janvar sch. g. fahloht

Schkuhn-eelā Nr. 11,

weenu trepi augsti un pēdahva jaunu leelu if-
wehli tapetu par lehtahm zenahm, lā ari Wih-
nes krehīns.

Portlandes-zementi

mūjās un pūsmūjās pārdohto ihstī lehti Newer-
manā bohde pēc Jauncem wahitrem.

Straupes draudses-skohlsā,

30. April sch. g. p. 3 p. p. pilna-japulze deht
lahrtības-rulla zausratīfīanas un jaunu beedru
usnemšanas. Schi gada beedru lahties ja-usrahda.
Strapes labdar. beedr. preekschnezziba. 1

Konzerte Skulte

fawam us lara-lauku aissgājuščam mahzitajam J.
Reulanda tungam par labu, fwehtdeenu t. 30. April
1878 dseebataju sahlē, fahfers pulst. 6. Pebz tam

weesības wakars.

Par busett (ehdeeneem un dsehreeneem) buhs pil-
nigi gāhdahs.

Labu pateizibas-algu

dabu tas, kures usrahbihs, kur atrohnams tas tā
natti no 12. us 13. April sch. g. Skultes Leel-Ren-
tineela sagtais frags, luru saglis cejuhdsis preeksch
weezem latteatu wahgeem ar jaunahm abdu salahm,
wezu baltu lohlu. Minets frags ir pamass no au-
guma, gaicīti bruhns, ar nodiluschi asti. Minetu
pateizibas-algu dabuhs pēc augšā mineta Rentineela.

Rīgas Latv. beedriba.

Swehtdeen, 23. April 1878

konzerte,

par labu beedribas dseebataju wadonam A. Ahrgal
lungam ar dašču diletantu laipnu peepalihdsfchanu.

I.

- 1) Tehwitat, wiħru-lohris no A. Früh.
- 2) Weentuligi, jaunki-lohris no A. Braun.
- 3) Alis churp, baſs-solo no J. Becker.
- 4) Danses Hongroises № 6 un 7, 4-rohziги spēhleti
no Oħra un Schanzberg ff.
- 5) Lalkīqala, jaunki l. no Mendelsohn-Bartholdy.
- 6) Powajors, alto no Friedrich Abt.
- 7) Ilgošchanas pebz teh-
wjas (dubult-kwartete), j. l. no J. Heim.

II.

- 8) Kas tew, mesħo, tu sala pils, w. l. ar ragu-
kwartetes pawadifchanu no F. Mendelsohn-Bartholdy.
- 9) Belotaja dseesma, tenor-solo no R. Schumann.
- 10) Giusto vivace. sp. no Oħra fga, no Fr. Liszt.
- 11) Dahmu-lohris is „Rothläppchen“ no A. Liszt.
- 12) Medineels, duete no Fr. Rückert.
- 13) Kad agra riħti dahrsu eisjmu, soprano-solo
dseeb. no Wagner kundjenes, no R. Schumann.
- 14) Lihgo-Zahna dseesma, wiħru- un jaunki-
lohris ar orlestera pawadifchanu no Baumanu Kahria.

Sahlums liħdi puls.

Malta: Virmu un oħra rindā 1 rbl., no 3.
liħdi 8. rindā 75 lap., nemureeretee platschi saħle
50 lap., losħas un galerijā 25 lap. — Programi
malta 5 lap. gabals.

Biketes dabujamas beedribas namā pēc schweizera
un konzertes deenā pēc fakos.

Preekschnezziba.

Us fho konzerti laipni eeluhos

A. Ahrgals.

Šahwetas ausas

pārdoht puħreem E. Tissner'a magashnē pēc
Pehtera basnizas Kaspari l. namā.

Sina preeksch Widsemes un Kursemes.

J. Redlich

gruntīgā un wiſnu wezakā

Englischu

magashnē

schini gadā, tāpat kā preekschlaikā teek pārdohtas til ween tāhs ibstenahs Steier-
markos jeb Chstreiku Keisara semes iskaptes, no ta wiſuīhīstaka salama
tehrauda, taisnas un libkas, garas un ihsas, — tā arri tāhs patent-iskaptes ar
selta wahrdeem no laufeta tehrauda, turas pēc sahles til waren lipigas lā puznasis
pee bahrīdas. Arīdsan tāhs garahs Pruhšu lobibas un tāhs ihsas stipras otwasu jeb zinu iskaptes,
Italijs semes islapšu galodinas, Strahsuntes islapšu akminainee un bimstein akmina bruzekli jeb striekli un
luhōsu wehrā līkt, ka manas iskaptes un tee Strahsuntes islapšu akminainee un bimstein-akmina islapšu bruzekli
jeb striekli, eelsch tāhs leelas Maſlawas israhdischanas 1863, Rīgas semlobibas israhdischanā 1871 un Wihnes
(Wien) wiſspasaules israhdischanā 1873. gadā, ar tām fcheit blašam redsamahm goħda-fihmejn puschlotas kluwa;
tā arīdsan teek wehl pārdohti ahmurini un laiktas preeksch islapšu kapinaschanas, grahwju-schķipeles, sirgu- un
goħwu-kehdes, dseisu-pinelli un dauds zitadas leetas preeksch mahju-waldischanas un semes uslohpšchanas.

Peelikums pee Mahjas weesa № 16, 22. April 1878.

Prerijas spohki.

(Slates Nr. 14. Beigums).

"Bet kas juhs . . ."

"Santissima!" wina fazija, man walodā eekrisdama. "Ko juhs prafat! Kas jums var dalu, kas jums kahdā leetā kalpo, tad tik teek kalpohts. Juhs wehl stahwat — tad skatarees — waj juhs mani tagad pasihstat?"

Wina aiklahja schalli un rahijsa gihmi, kahdu neweens newar aismirst, kusch winu reis redsejis. Ja, wina bija tapate prerijas mitene.

"Ahtri, senor Itals!" wina usfauza man skali. "Es jums tatschu jaw faziju, ka juhs neweenas sekundes nedrihstat pasaudeht. Waj juhs wehl stahwat!"

"Bet kas man par to galwo, ka tu mani kahdā flasdā ne-eewed?"

"Welns!" wina issauza un fawilka dufmigi peeri. "Ar kahdu teesibu juhs ta prafat? Waj juhs nebijat manā warā wehl ne preefsch diwdesmittschetrahm stundahm, waj es jums nelahwu meerigi eet? Dohmajat us to medalonu, kusch pee juhsu kruhtim karajahs — waj ta naw peerahdischana no manas ustizibas, waj tas nestahw par katru manu wahrdū? Waj juhs wehl wairak gribat snaht? Es jums wehl wairak gribu isskaidroht. Prerijā es juhs tureju par kahdu wihereeti, wahrdā Diegs, ka juhs gan wehl atminefatees. Wiss stahw weenā pafchā wahrdā — atreefschana! Waj juhs tagad sa prohtat?"

"Es pateizohs — ja!"

"Mums wairs now walas preefsch runaschanas. Ja juhs tuhlit nefahlat rihtotees, tad juhsu bruhte jums ir beigta un ari — kas man tas mihlakais — atreefschana!"

Scho pehdejo wahrdū wina ar stipru balsi issauza. Winas ažis svehroja.

Ar nepazeeschhanu wina aikla prafija: "Nu, waj juhs buhfat gatawi?"

"Buhsim desmits minutes — zif zilwelu mums buhs waijadfigi?"

"Peezdejmit."

Bussimts buhshigu wiheru bija ahtri sapulzejuſchees mani pawadiht. Meitene jahja mums papreefschu us kahda ſirga, ar kuru wina bij ſchurp atmahlufe. Nakti bija kluſa; mehnets nefpihdeja, tik swaigsnes mirdjeja pee debefs. Mehs jahjam gandrihs weenadi lehſchus; jo wina muhs weenadi vīna us ſteigſchanohs. Es biju ari deesgan tſchallis winas ſlubinaſchanahm klausit, jo tas dereja ari manai bruhtei.

"Mums waijaga jaw preefsch deenas gaifmas tur buht," wina fazija, "kamehr wehl nesina, ka es tur truhſtu. Ja mehs nestedsamees, tad ir wiss pa wehlu."

Es fapratu, ko wina dohmaja, un tamdeht pawehleju ahtru jahſchanu.

Deena jaw fahla aust, kad mehs apstahjamees. Mehnets bija uslehzis un apgaismoja juhdschu tahlumā preriju. Tuwu muhs preefschā iſſteepahs melna strihpā us semes, kura iſſtahijahs kā kahds plafums semē. Winsch iſrahdiyahs dſtakls un plataks par grahwu buht, bet kad us winu ilgaku laiku iſſtahijahs, tad winsch palika azim redsoht dſtakls un plataks.

"Leezeet fawem saldateem nokahpt," wina fazija kluſa balsi, "bes firgeem mehs labak prohm teelam."

Es dariju, kā wina man fazija. Rahdeem waijadseja atvālat palikt un ſirgus tureht — tee ziti bij us wisu gatawi. Muhsu wedeja eelbza lihds kruhtim tai tumſchā plihfumā un pasuda preefsch muhsu azim.

Tas noslehpums, kā wina us reis bija parahdijufehs un pasudufe, par ko es tā biju brihnejees, tagad preefsch manis wairs nebija nekahds brihnumā. Mehs atradamees per kahda semes plihfuma ee-eefchanaš, kahdi Mefslā jo beeschi atrohnam. Schee plihfumi ir juhdsehm gari un leelahs lihds paſcham semes widum no-eijoht. Agraki winas newar redseht, kamehr gluschi klahk pree wineem stahw. Wini eefahlahs par kahdu no leetus ifskalotu grahwu, paleek tad weenadi leelaki un leelaki, kamehr kahdu no llinim eeslehtgu upiti fasneeds. Muhsu wedeja atkal ahtri parahdijahs.

"Nahlat man pakal," wina fazija kluſu. "Turates tuwu weens pee ohtra, ejat usmanigi — ja juhs ari tik wissmaſako trohſni fazelat, tad prerijas spohki lehſs no fawahm gulu-weetahm augſchā un kad tas noteek . . . Us preefschu!"

Es redseju winu tai alā dſtakli eekſchā eijam. Es lehzu winai pakal un metu ar rohku fawem laudim, tai man pakal dohdahs. Mehs gahjam garā rindā, weens pakal ohtra; jo ta ala gan gahja weenadi dſtakli, bet nepalika platala. Winas feenas pahr muhs galwahm karajahs kā klints, kas azumirkli draude eekrist. No debefs mehs tik redsejam masu mehnets gaischumā ſpihdedamu strihpā. Mehs wairak neka tuhksioſch pehdas us leiju kahpam, tad ala taisija likumu, mehs eegreesamees. Schē valika ala platala, pa winas widu tezeja strauja upite. Muhsu wedeja mums no jauna kluſu-zeeschhanu peekohdinaja. Kad mehs kahdu laizinu bijam gahjuchi, ala pahrwehrtahs par eeleižu. Upites malā ſaloja platas, wirs krahm ari kahdi kohki atradahs.

Meitene apstahjahs: "Nu, senor Itals," wina fazija un rahijsa us kahdahm baltahm weetahm. "Waj juhs tur redseit tahs teltis? Weenā no ſchihm atrohdahs donna Diega. Cita pafchi un glahbeet winu!"

Usmanigi mehs tuwojamees teltim un apstahjam maso lehgeri no wifahm puſehm.

"Kur wina ir?" es prafiju meitenei, kura man lihdsas stahweja. Wina rahijsa us kahdu telti.

Waktis iſſtahdiht bij laupitaji par newaijadfigu turejuſchi un tā tad wiss krahza falda meegā.

Gefcheem es liku man lihdsi nahkt. Es pazehlu teltſdeki us augſchu un liku mehnetsſtareem teltſ eekſchupuſe ſpihdeht. Tur fehdeja Diega us kahda ahdu blahtka. Us semes guleja kahds tehwinsch dekds eetinees.

"Diegal! Diega!" es fauzu ſipri, fawat mihlakai klahk preeſtreedams, kura mani ar abahm rohahm apkampa.

Tas wiheretis, kas ſemē guleja, gribēja lehlt augſchā, bet mani ſehchi pawadoni winu azumirkli nosweeda gar ſemi un masak kā weenā minutē bij wina lohzeiki nekuſtinami faiftiti. Winsch lahdeja breeſmigi. No ahreenes atſkaneja ſkala kleegſchana. Diega krahrahs bailigi pee manis.

"Tu eſi glahbta," es winu apmeeringoju. "Tu eſi glahbta."

Kad es ar winu teltſpreeſchā iſgahju, man pasinoja besaſinaino uſwareſchanu. Rasbaineeki bij wiss faiftiti. Apbrihneſchana muhs ſanehma, kad mehs lehgeri nonahzam. Mehs iſſtahſtahm wiss ar wahrdem.

Diegas leeta bij ta swarigaka stahstiht. Schi apbrih-nojama meitene bij winas meefiga mahsa. Diazam, tam laupitaju wirsneekam, wina bij par seevu libds gahjupe, wina bij winu dedsigi mihlojupe. Bet kad winasch bija Don Zuniga plantashai uskritis, winas tehwu nonahwejis, winas mahsu libds atwedis un pee pehdejahs pehz mihlestibas melleja, tad winas mihlestiba pahrwehrtahs atreebschanā. — Wina bij laupitajus pahrdeiwuse. Pirmā atkalredsefchanahs laimes stundā es nedohmaju us Santissimas mellechanu — kad pehzak to dariju, wina bij pasudufe, un nelad wairs wina netika ne no manis, neds ari no kahda is maneem draugeem redseta.

Bet preijas flohki atrada fawu noplennitu algu. Mehs ar wineem taifham ihfu galu un kad faule pusdeenā stahweja, wini wisi farojahs pee muhsu lehgera kohleem, bet wisaug-faki Diazs, manas bruhes aishwedejs. —

Latweefchu walodā pahrzehlis Kipparta Indrikis.

Laimes sehdellis.

Kad es Arnoldu Raimondu fahku pasiht, tad winasch bija tik nabaga mahlclineeks, kurch ar truhkumu laudamees no fawas mahlflas dsihwoja. Lohki reti tika kahda masaka bilde no jauna mahlclineeka isbaileta; virkta, kaut gan tahdas bilden bij wiſas Lassites eelas pahrdohktawās pa defmit istahetas. Dauds leelaka laime tam nebij ari ar leelakahm bilden, kuras tas brihscheem lohti fkaisti un isweizigi nomahleja. Arweenu jauna mahlclineeka isdailejumi tika no dailneebas pahrluhku komisjas bes eevehrofchanas astahati un tik lohti reti kahdai bilden eerahdiya weetu bilschu galerijā. Schini laikā dsihwoja Arnolds kahdā wejā un lohti masa jumta istabinaā Kogenradas eelā. Arnoldam bij toreis knavi 20 gadi un tadehl naw ko brihnitees, ka tam jumta istabinaā dsihwoht bij preeks. Mas mehneschus wehlak bija Arnolds leelajā Alveni weefnizā pahrgahjis dsihwoht, un us to smalkalo zeriktejees. Jauna, flaita feewina sehdeja tam blakus un peeglau dahs ar tahdu mihlestibu, ar tahdu tik feewas mehds pirmās nedelās peeglau tees. Arnoldam netruhka nelas; labs kapitals tam bij us drohfscheem augleem nolikts un winasch pats bij drohfschs wihrs, kas katram bagatneekam drihstieja azis flatitees jeb ar to mehrotees. Wiſas raiſes par ne-aismakfateem rehkenumeem un wehleem bija suduschaas. — Tomehr Arnoldam nebij neweena bagata radineeka, kas to mirdams buhtu warejis par fawu mantineelu eezelt; neds ari tas bij loterijā kahdu reis prohwejis laimes-mahti atraſt. —

Ne neeka no tam, zeenijams lasitajs. Bet usklauſees to stahstu no muhsu jauna mahlclineeka zeefchanahm un preekeem un tu libds ar mani leezinasi, ka schis atgadijeens, — kurch tihra pateesiba un naw nekahda pafaka — tik beeshi schini pafaulē nenoteek.

Arnolds dsihwoja — ta fakoh — no rohkas mutē. Par deenu winasch nodſihwoja weenās raiſes, fakris jauns rihts tam atneſe jaunas ruhpes. War ſazih, ka nabadsiba ir un paleek ta leelaka ſehrga; wina ir tik pat gruhti paneſama kā mehriſ, jo no nabaga fakris muh kā no kahda ar mehri apſirgufcha. Ta dsihwoja tad jaunais mahlclineeks lustigajā Parisē kā kahds weentulis, kurch no faknehm usturahs.

Bet ar to wina nelaimes mehs wehl nebij pilns. Winas-

bija turklaht bes mehra eemiblejees. Wina lihgawina bija kahda 18 gadus weza flaitule, Franziska Schubehr. Franziska bija kahda bagata bankeera weenigs behrns, kurch fawas darishanas bija beidjis un ar dasheem milioneem dsihwoja pee fawu schwahgera. Schis nu gan nebuhtu Arnolds bes mantas un leelas flawas par snohtu few iswehlejees; bet Arnolds tapa no bankeera iswehlehts par sihmeſhanas flohlotaju preefsch fawas meitinas, un schinis nelaimigās stundās bija jaunais mahlclineeks fawu firdi pee fawas flohnenes pasaudejus. Schi mihlestiba radija tam atkal jaunu zeefchanas awotu, bet ari preekus. Franzisku redseht, ar to farunatees, tai sihuli nodrahst, un ar drebedamu rohku tai to pafneeg, wina matu ſprohgas glandiht, wifs tas peepildija Arnolds ar ne-ſakamu laimibū. Likai mass mahlkonitis avehnoja pa brihscheem ſcho leelo laimi preefsch jauna dailneeka, un schis mahlkonitis bija wina uswalks. Par ſpihti wiſai taupiſchanai wina bruhnabs biles, kuras dauds dſimſhanas deemu bij ſwehlijuſchas, — par ſpihti wiſai weeglai birkſchanai wina weenige melnee ſwahlki, kure ari jaw labu wezumu bij aiffneegufchi — bija jauna mahlclineeka weenigais mundeers, kurch par leelahm isbailehm gribaja fabruct. Par weli wiſas luhkojahs pehz kahda ſchelſirdiga ſtrohderā, kas tam us parahda buhtu jaunu mundeeri paſchuis. Jeb waj bij jaſtahjahs preefsch ta, kura parahdu grahmata jaw wez rehkinums zetumā tupeja un gaidijs ar ilgoſchanu pehz atpeſtſhanas?

Ar tahdahm un daschadahm tumſchahm dohmahm laudamees wiſas nonahja, kahdā rihtā Schubehra lunga namā, gribedams fawai peeluhdsamai sihmeſhanas stundas doht, kā fulainis tam pasinoja, ka Schubehra lungs to aizinoht pee ſewis. Bailigs paſlatijahs Arnolds ſpeegeli, kurch tam par apmeerinaſchanu rahdijs, ka tas bij peeklahjigi ſpozejees un ar meerigu firdi dewahs us Schubehra istabu. Pee durwim to fagrahbe jaunas isbailes, jo lai gan tas wiſas kabatas ruhpigi pahmekleja tad tomehr newareja wairak kā weenu jaw apwalkatu zimdu atraſt. Nekahda laime naw pilniga.

Schubehrs ſanehma to ar auſtu weenaldſibu un nizindamu ſmaidſchanu, kahdu Arnolds agraki ne bij eevehrojā.

"Mans lungs" — tas eefahka, Arnoldu zeett usluhkdams. — "Es ne-efmu kumedinu ſpehleſtaj, man ir azis preefsch redſefchanas un aufis preefsch dsirdefchanas; jeb ar ziteem wahrdeem, ka man Juhsu mihlestibas dohmas us manu meitu ir pasihstamas." Jaunais dailneels zeeta kluſu un bija kā apſtulbis; Schubehrs runaja ar nizinadamu balsi tabak: "Juhs eefet jauns ſmuks zilweks, to es negribu leegt, es ari gribu tizeht, ka Jums ir labas gara dahiwanas; bet es efmu fawai meitai par tehwu, bes manas atkaufchanas ta nedrihki prezetees un jums es faku, ka man par snohtu ne muhscham newareet tik. Waj Jums wehl ir ſchini leelā ko preti runah?"

Arnolds paſehlahs kluſu no ſehdeka, pakhera fawu gar dibeni un atwadijahs; diwas leelas afaru lahfes riteja tam par waigu.

Pa to ſtarpu gadijahs ſchim nelaimigajam masa apmeerinaſchanā.

No pateizibas par kohſchi mahletahm dekorazijahm, atwehleja leelais operu teatera direktors muhsu jaunajam mahlclineekam brihwu teatera apmeklefchanu, kure Arnolds leela mehra isleetoja.

Waj pirmais tenorists, jeb flāwena dseēdataja, waj leela mūzikas opera jeb prāsta tautas dseēfma tika dseēdata; ween-alga preefch Arnolda; winsch fehdeja kātrā wakarā teateri.

Vīrmā wakarā tas newareja no nospeesdamahm juhtehm un fahpigahm atminahm walā tilt, kuras tam ar waru wirsū mahzahs. Pasudis eelch plāfchahm selstārodamahm ruhmehm wiſapkahrt. Parasēs bagatakee tirgotaji un bankeeri, fcho kundses un jaunkundses, fcho usluhkojoh newareja tas fewi wairs walditees. Kluſu atstah, winsch teateri un māldijahs kā kahds ahrprāhtigais pa Parasēs celahm. Neivaldama kahriba pehz gohda, bagatibas un mihlestibas plohsijahs tam kruhtis. Bet pee wehlakahm teatera apmellefchanahm fahla wiſas nospees-damas dohmas to atstah un operu mahja valka tam par mihli patwehruma weetu, kura tas jo labaki fawu laiku pakaueja, Arveenu winsch eenehma fawu fehdelli orkestera freifā puſe.

Starp teeni daudseem bagati isgresnoteem frehfleem, kuri teateri atradahs, bija weens jo wairak eewehrojams, kurſch pahr ziteem bagataki bij isgresnights un pedereja kahdam abonentam. Bet kad fcho tahda waijadība nespēda kā Arnoldu teateri apmelleht, tad tas valka daudsreis walā preefch jeb kura, kurſch pirmais gadijahs. Bet kurſch gan zits wareja pirmais buht, kā jaunais dailneeks, kurſch pirmais teateri eeradahs un pehdigais to atstahja?

Kahdā wakarā tam us mahju eijoht paſlihdeja kahja un tas guleja ar wiſu meesu pee ſemes. Mohjās nogahjis un no-gehrbees tas pamanija ar leelahm bailehm, kā fchis nelaimigais kriteens wiſa weenigahs melnahs bīkſes gluschi par nedrigahm bija padarijis. Nahloſhu nakti tas pawadija lohti nemeerigis; daschadas breesmīgas dohmas par nahlamibū grohſijahs tam galvā.

Ohtrā rihtā winsch tika zaur ſtipri durvju pulſtēna ſwanischanu no meega iſtrauzehts. Winsch atdarija ažis, bet valka kā peekalts gultā; fawu agrejo weesi usluhkojoh, paſina tas fawu melno bīkſhu raditaju un gruhti no puhsdomees, fagaidijs nahloſcha azumirkla ſpreedumu.

„Mans Deewš“ — eefahla ſkrohders, fawu gardibeni rohkā turedams, „Juhs mani usluhkojet ar flahbu gihmi, Arnolda kungs, tadeht kā es Juhs no ſalda meega iſtrauzeju. Bet waj ta ari naw Juhsu waina? Juhs leedseet man fawu draudſibu un ſpeechat mani Juhs uſmelleht.“

Arnolda newareja wehl fapraſt. Skrohderis ar lifchēgu glāmoſchanu tā runaja: „Wakar wakarā es Juhs redſeju teateri un man bij jabrihnahs par Juhsu mundeeru, zil maſ Juhs par to ruhpejatees. Kas pee welna kā mehds fazijs: augſtai kahrtai augſti veenahkumi, un gara dahwanas ari padara par leelkungi. Pagaideet Juhs, man tē ir libds kahda avise ar wiſaunakahm mohdehm: iſwehlejetees tikai pehz patiſchanas, un ilgakais laiks par aſtonahm deenahm jums waijaga kā paſcham mohdes lehninam iſſlatitees.“

Ramehr Arnoldam ſkrohdera wahrdi kā fapnis iſlikahs, winsch apſelleja ſew ſefchi pahri bīkſhu, trihs ſwahrkuš, 2 wiſchwahrkuš un wairak westes.

„Juhs mihtojeet labprāht opera mahju?“ waizaja ſkrohderis atwadidamees.

„Es ne-atraujohs netad.“

„Un Juhs fehdeet arweenu tajā krehflā, kura Juhs wakar redſeju?“

„Ja gan.“

Wairak negribeja ſkrohders ſinaht. Aſtonas deenas weh-lati wareja jaunais dailneeks teateri tahdā uſwalkā, kahdu pats prinziſ nebuhtu fmahdejs.

Nahloſchā peektdeenā fastava Arnolda fawu mahjas ihpaſch-neeku un bija ne masumu iſbrihnijees, kad tas fchim draudſigi rohku ſpreede. Arnolda fazija ſtohmidamees daschus aif-bildinachanas wahrdus par ne-aifmālfateem rehkinumeem.

„Neweeni wahrdi no tam!“ iſfauza fchis, „jeb man buhs wehl jaduſmojahs par Jums. Mana mahja preefch Jums ir til pat valiga, kā mana ſirđs. Kad Juhs agrali warbuht kaunejatees un zeetat truhkumi, tad usluhkojet mani tagad kā wezu draugu un efeet manam naudas makam oħtes pawchle-tajis. Par tahdu fungu ar tahdeem labdaritajeem, kahdi Jums ir, nedrihkf netveens aifdeivejs behdatees.“

Wiſs tas iſrahdiyahs Arnoldam kā fapnis. Wiſs, kā fchini laikā tam bij japeediſhwo, bija til ne-iſprohtams, kā winsch fahla dohmaht, kā eſoht prahā apjužis.

Kahds tihi negaidihts atgadijeens to gluſchi apſtulboja. Kohdā deenā winsch dabuja wehſtuli no Franziskas tehwa, kura tas noschehloja, kā no tahs deenas, kamehr Arnolda kungs no wiſa meitas fchikħrees, tai wiſa luſte uſ ſiħmeſchanu eſoht ſudusi. Winsch luhdja to atkal no jauna, wiſa meitai mahzibas ſtundas paſneegt, un daschus duſmās iſrunatus wahrdus no agrala laika pawiſam aifmirſt.

Jaunais dailneeks neſinaja no leela preeka kō dariht. Tas nebija wehl wiſs. Pehz beigtaſ mahzibas ſtundas eeveda Schubehrs to fawā kambari.

„Neflehpjeet neko preefch manis,“ fazija winsch, „waj naw teesa, Juhs zerejeet wehl arweenu man par ſnohtu buht?“

„Schubehra kungs!“ tħuħfsteja Arnolds no ħaħrldam.

„Es eſmu par Jums tuvali aplauſchnajees“ — fazija winsch taħħak. „Ah! Juhs eſeet mahzibts zilwels! Jums ir labs kapitals eelch Laffites celas. Es nerunaju til ween no Juhsu bildehm. Wehl fchini mihnesi Jums waijaga pee manas familijas pedereht.“

Tat deenā, kad laulibas kontrakts tapa paraſtihts, peegahja Schubehra kungs pee Arnolda un fazija ar pahrmesdamu balsi:

„Tas naw ſmuki no wiſa, pateesi neħaħrti. Es zereju, kā Rotſhilds muhs fchini deenā ar fawu klahtbuhſchanu pagħdinahs. Ar fcho wehſtuli winsch aifbeldinajahs, ar ne-walu.“

„Rotſhilds?“ prafija Arnolds briħniidamees.

Ohtrā rihtā tapa Arnolds no fawa nama ihpaſchneek aphařteigts. „Ta mans Rafaela kungs.“ Eſahla tas glāmodams runaht. „Juhs eſat bruhtgans? Kura tad ir ta laimigaja? Bes fħaubiſchanahs kahda radineze no barona Rotſhilda?“

„Tizeet man“ — atbildeja dailneeks ſmihnedams — „pa-teesi ne. Mana klaista bruhha ir no birgeru kahras.“

„Kā — waj tad barona kungs neruna fchini leetā kō preti?“

„Pee welna, kā tad baronam Rotſhildam datas par manu prezibū?“

„Winsch ir goħdprahlig,“ dohmaja nama ihpaſchneek un nerunaja neko taħħafiz; winsch pažeħlaħs ahtri no krehſla un aifgħaħla, bes kā buhtu atswiezinajees. Pehz tam aifgħaħja jaunais dailneeks pee ſkrohdera fawu jauno kahsu uſwalku uſ-proħwejt.

„Preezajohs lohti var fcho apmellefchanu“ — fazija ſkro-

ders. „Juhs efeet ta gohda wehrti, ka barons Notschilda Jums parahda.“

Waj tad wifi zilweki ir no nelaba apsehsti, kad tee man to Notschilda weenumehr wirsu bahsch? dohmaja Arnolds un tad waizaja:

„No kahdas gohda parahdischanas Juhs runajeet?“

„Kapehz preeksch monis flehpi?“ atbildeja skroders.

„Waj tad wisa pozaule to nesina, ka Notschilda Juhs parahdus grib makfaht?“

„Eijeet pee welna! kad Juhs us to rehkinajeet, tad Jums war gaditees, ka Juhs parahdu grahmata dabuhs wisu muhschu gaidiht.“

Abi isschikhrahs lohti aufstii. Skroders ne-aisnefe kahsu uswaska un jaunajam dailneekam waijadseja apwalkateem swahrkeem pee altara eet.

Rahsneeki pahnahza no basnizas. Arnolds bija us wisu laiku ar sawu mihiotu Franzisku saweenohts. Kamehr kahsu weesi jaunajam pahrom laimi wehleja, noweda Schubehra fungs Arnoldu pee malas un fazija:

„Snohtin,“ eefahla winsch, „tahdu ne-apdohmibu es nebuhtu zerejis. Waj Juhs eevehrojat, ka barona Notschilda fehdeklis ari fhodeen tukfchs palika?“

„Un Juhs esat par spihti wina pimejai atfazishanai to kahsas aizinajuschi?“

„Pateeji. Mans Deewa, es gan sinaju, ka winsch ar darbeem ir aplkauts, bet tas wareja sawu weetu ar kahdu no sawas familibas lohzelkleem ispildiht? War buht zaur saweem dehleem, teem jaunajeem baroneem, Alfonso jeb Edmundu, jeb zaur wifjaunakeem baronu Dsemu jeb baronu Arturu?“

„Bet kapehz Juhs winu ee-aizinajat?“

„Nu, tapehz ka winsch Juhs draugs, Juhsu bankeers, Juhsu labdaritajs ir, waj tad gan zitadi?“

„Mans drauge?! — Mans bankeers?! — Mans labdaritajs?! — Es wixu nemos nepashstu.“

„Bet tomehr winsch Jums sawu fehdecli teateri atwehleja!“

Tagad nokrita Arnoldam ka swihni no azim. Tas fmulaais fehdeklis, kurka winsch dauds wakaras bija fehdejis, peedereja Notschilda un tschallahs mehles nekawejahs to par bagata miljonera lutekliti isdauksinaht. Seewas tehws scho dsirdedams til paasmehjahs un wehl nekad naw par plahpu mehlehm schehlojees.

Arnolds wareja par sawu laimi pateiktees weenigi fehdeklis. Waj schihs pats frehflis wehl kahdureis tahdus brihnumus isdarijis, par to naw wehl nekas dsirdehts.

Chr. Rudsicht.

Grandi un seedi.

Kam nees, tas kasahs.

Inga. Waj tu fini, Tihrum, ka Bismarks faslimis?

Tihrum. Kas tur par brihnumeem? Wisa Eiropas politika ir flima, ka tad lai Bismarks nepaliku flims?

Inga. Pa to starpu Anglija famanifees un eefahls karu.

Tihrum. Kas tas par behdu. Kam ahda nees, tas lai kasahs. Ja Anglijai ahda nees, lai karu fahk; waijadfigas fukas wina jaw dabuhs.

Inga. To wina ari ispelnijusfehs.

Tihrum. Dabuhs ari ar wifahm intrefehm ismalkatu.
Lahmneeks.

Tihrs wihs.

Rahds fungs ee-eet bahnuscha usgaidamā istabā un tur fulainim usfauz:

„Sulaini, atnef man glahsi skaidra wihsa un glahsi uhdene, bet schigli, man naw laika gaidiht, drihs brauzeens ees prohjam!“

„Zeenigs fungs,“ fulainis atteiz paklanidamees, „skaidra wihsa mums now; bet ja juhs gribat wihsu ar uhdene, tad nemat muhsu wihsu, tam arweenu ir uhdens preelets skah, un tahdu wihsu mums ir deesgan pagrabā.“

Milsu pilsschta.

Parishes pilsschta, kur tagad pasaules leetu isskahde atklahta, dauds to weesu fabrauks, pa isskahdes laiku tur uskawedamees. Parishesneeki ari us tam fatafijuschees, lai waretu fabraulkuscheem weegeom waijadfigo ruhmes weetu pafneegt. Parishesi ir pawifam 5500 weesnizas ar 130,000 kambareem jeb issa-

bahm. Tai 13. Aprili jaw bija aissnemti 120,000 fambari, jo weesi, kas nodohmajuschi us isskahdi braukt, few ee-gahdajuschi kohrtelus, lai nebuhtu us eelas japaleek, kad us isskahdi nonahl.

Grandi infch.

Ta gruhtaka waldiba ir patfawaldiba; tapehz, ja gribi par ziteem waldih, tad mahzees pee laika pats fewi sawaldih, pats par fewi waldbiht.

Dusi fald i.

Dusi fald i mihiaka
Gaulds sapnads flusī
Aisslehos sawas azzitas,
Engeli tew apfargahs,
Retrauzeta buhst.
Dusi faldā meedsinā,
Dusi fald i, mihiaka.

Lafstigala flusū dseed,
Wehjinsch puhsch it lehni,
Kohli meerā stahw us meet,
Pukites, kas dahrsā seed,
Sneeds tew faldū ehni;
Dusi faldā meedsinā
Dusi fald i, mihiaka.

Nihtinā, kad mohdisees,
Ausellis aistiegees.
Mihligi tas preti fmees,
Laipni tew fcho sirdi fneegs,
Mihleht kas nebeigees.
Dusi faldā meedsinā
Dusi fald i, mihiaka. Stuhla Jahnis.

Athbiledams redaktehrs Ernst Plates.